

## **Arbets- och näringsministeriets begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om arbetssökandes rätt till utkomstskydd för arbetslösa under tiden för öppna högskolestudier**

### **Inledning**

Arbets- och näringsministeriet ber om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om arbetssökandes rätt till utkomstskydd för arbetslösa under öppna högskolestudier.

I den föreslagna lagen ändras lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) och lagen om främjande av integration (681/2023). Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så att en arbetssökande som fyllt 25 år har möjlighet att utan begränsningar delta i öppen högskoleundervisning utan att gå miste om arbetslöshetsförmåner. Lagen om ordnande av arbetskraftsservice och lagen om främjande av integration ändras så att frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån inte längre får vara studier inom öppen högskoleundervisning.

Syftet med propositionen är att göra det lättare för arbetslösa arbetssökande att studera genom att delta i öppen undervisning vid universitet eller yrkeshögskola samt att minska den administrativa bördan i anslutning till förutsättningarna för att få arbetslöshetsförmån. Propositionen bedöms endast ha ringa ekonomiska konsekvenser.

### **Bakgrund**

Statsminister Petteri Orpos regering drog hösten 2025 i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2025 upp riktlinjer för målet att förtydliga de arbetslösas studiemöjligheter och minska den administrativa bördan i anslutning till förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmån.

Regeringens proposition har beretts vid arbets- och näringsministeriet och behandlats i en arbetsgrupp där utöver arbets- och näringsministeriet även social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, undervisnings- och kulturministeriet samt de centrala arbetslivsorganisationerna har varit företrädade.

## Målsättningar

Syftet med propositionen är att underlätta arbetslösa arbetssökandes möjligheter att studera öppna universitetsstudier och öppna yrkeshögskolestudier. De föreslagna ändringarna underlättar arbetslösa arbetssökandes möjligheter att studera öppna universitetsstudier och öppna yrkeshögskolestudier utan att förlora rätten till utkomtskydd för arbetslösa. Genom utkomtskyddet för arbetslösa blir det möjligt att studera i större utsträckning än för närvarande för personer över 25 år. Ändringarna ökar förutsägbarheten när det gäller att behålla rätten till utkomtskydd för arbetslösa under tiden för öppna högskolestudier och minskar den administrativa bördan när myndigheten inte utreder vilka konsekvenser dessa studier har för den arbetssökandes rätt att få arbetslöshetsförmån. Konsekvenserna för arbetslöshetsförmånerna bedöms vara små.

Syftet med remissbehandlingen är att samla in synpunkter och respons från olika aktörer om den lagändring som är under beredning.

## Svarsanvisningar för mottagare

Vi ber er i första hand lämna ert utlåtande genom att besvara begäran om utlåtande via tjänsten. Anvisningar för registrering och användning av tjänsten finns på utlåtandetjänstens sida anvisningar > anvisningar (användarstöd: [lausuntopalvelu.om@gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om@gov.fi)). Ministerierna ska dessutom föra in sitt utlåtande i utlåtandetjänsten i ärendehanteringssystemet VAHVA för ärende VN/33301/2025.

Om utlåtandet inte kan ges i utlåtandetjänsten, kan utlåtandet alternativt sändas till ministeriets registratorskontor per e-post till adressen [kirjaamo.tem@gov.fi](mailto:kirjaamo.tem@gov.fi) eller per post till adressen Arbets- och näringsministeriet, PB 32, 00023 Statsrådet. I utlåtandet till registratorskontoret ber vi er nämna ärendenumret VN/33301/2025. Dessutom ber vi att utlåtandet sänds till registratorskontoret till exempel som bilaga till e-posten i Word- eller PDF-format, så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom en privatpersons e-postadress.

Alla utlåtanden som lämnas är i princip offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsidor ([valtioneuvosto.fi/hankkeet](http://valtioneuvosto.fi/hankkeet), emblem TEM101:00/2025). En privatpersons utlåtande publiceras dock på projektsidorna av datasekretesskäl endast om personen skriftligen begär det t.ex. i samband med sitt utlåtande eller i foljebrevet till det.

Dessutom kan alla utlåtanden som lämnas i utlåtandetjänsten, inklusive utlåtanden av privatpersoner, automatiskt ses av alla i utlåtandetjänsten. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som lämnats in till registratorskontoret i utlåtandetjänsten.

I utlåtandet ska onödiga personuppgifter inte uppges. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat till registratorskontoret inte publiceras på webben, är utlåtandet tillgängligt för alla vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

## Tidtabell

Vänligen lämna in ert utlåtande **senast den 2 april 2026**.

## Beredare

**Ytterligare uppgifter ges av:**

regeringsråd Timo Meling, timo.meling@gov.fi

## Länkar:

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM101:00/2025> - Hankesivu

<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM101:00/2025> - Projektsidan

## Bilagor:

[Luonnos hallituksen esitykseksi.pdf](#)

[Propositionens huvudsakliga innehåll och lagförslag.pdf](#)

## Sändlista:

Aalto yliopisto  
Akava ry  
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry  
Ammattiliitto PRO  
Centria-ammattikorkeakoulu  
Diakonia-ammattikorkeakoulu  
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia  
Elinkeinoelämän keskusliitto EK  
Espoo-Kauniaisten työllisyysalue  
Etelä-Hämeen työllisyysalue  
Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalue  
Etelä-Karjalan työllisyysalue  
Etelä-Kymenlaakson työllisyysalue  
Etelä-Satakunnan työllisyysalue  
HAAGA-HELIA-ammattikorkeakoulu  
Hanko-Raaseporin työllisyysalue  
Helsingin työllisyysalue  
Helsingin yliopisto  
Humanistinen ammattikorkeakoulu  
Hämeen ammattikorkeakoulu  
Hämeen työllisyysalue  
Itä-Suomen yliopisto  
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO  
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL

Jyväskylä-Muuramen työllisyysalue  
Jyväskylän ammattikorkeakoulu  
Jyväskylän yliopisto  
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu  
Kainuu-Koillismaan työllisyysalue  
Kajaanin ammattikorkeakoulu  
Kansaneläkelaitos Kela  
Karelia-ammattikorkeakoulu  
KEHA-keskus  
Keravan ja Sipoon työllisyysalue  
Keski-Pohjanmaan työllisyysalue  
Keski-Savon työllisyysalue  
Keski-Uudenmaan työllisyysalue  
Kirkkonummi-Vihti-Siuntion työllisyysalue  
Kouvolan työllisyysalue  
Kunta- ja hyvinvointialueyöntäjä KT  
Kuopion työllisyysalue  
Kymppi työllisyysalue  
Lab-ammattikorkeakoulu  
Lahden työllisyysalue  
Lapin ammattikorkeakoulu  
Lapin yliopisto  
Lappeenranta-Lahden teknillinen yliopisto LUT  
Laurea-ammattikorkeakoulu  
Lohja-Karkkilan työllisyysalue  
Läntisen Pirkanmaan työllisyysalue  
Meri-Lapin työllisyysalue  
Metropolia ammattikorkeakoulu  
Mikkelin seudun työllisyysalue  
Oikeusministeriö  
Opetus- ja kulttuuriministeriö /Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto  
Opetushallitus  
Oulun ammattikorkeakoulu  
Oulun seudun työllisyysalue  
Oulun yliopisto  
Pietarsaaren seudun työllisyysalue  
Pohjanmaan työllisyysalue  
Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue  
Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue  
Pohjois-Karjalan työllisyysalue  
Poliisiammattikorkeakoulu  
Porvoon työllisyysalue  
Päijät-Hämeen työllisyysalue  
Raahen työllisyysalue  
Rovaseudun työllisyysalue  
Salon työllisyysalue  
Satakunnan ammattikorkeakoulu  
Satakunnan työllisyysalue  
Savonia ammattikorkeakoulu  
Savonlinnan työllisyysalue  
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Seinäjoki-Isokyrö-Ilmajoen työllisyysalue  
Sosiaali- ja terveysministeriö  
Sosiaaliturva-asioden muutoksenhakulautakunta SAMU  
STTK ry  
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry  
Suomen Kuntaliitto  
Suomen Yrittäjät ry  
Suupohjan työllisyysalue  
Svenska handelshögskolan  
Taideyliopisto  
Tampereen ammattikorkeakoulu  
Tampereen seudun työllisyysalue  
Tampereen yliopisto  
Tunturi-Lappi - Pellon työllisyysalue  
Turun ammattikorkeakoulu  
Turun työllisyysalue  
Turun yliopisto  
Työttömien keskusjärjestö ry  
Työttömyyskassojen yhteisjärjestö TYJ ry  
Vaasan ammattikorkeakoulu  
Vaasan yliopisto  
Vakuutusosasto  
Valtioneuvoston oikeuskansleri  
Valtiovarainministeriö  
Vantaan työllisyysalue  
Ylivieska-Kalajoki-Nivalan työllisyysalue  
Ylä-Savon työllisyysalue  
Yrkeshögskolan Arcada  
Yrkeshögskolan Novia  
Åbo akademi

## Lausunnonantajan lausunto

1. Allmänna kommentarer
2. Era kommentarer om ändringarna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa
3. Era kommentarer om ändringarna i lagen om ordnande av arbetskraftsservice
4. Era kommentarer om propositionens konsekvenser och konsekvensbedömningar

En av de centrala osäkerhetsfaktorerna i propositionens konsekvensbedömning hänför sig till den riktlinje som regeringen drog upp vid sin halvtidsöversyn 2025, enligt vilken det senare blir möjligt att avlägga examen genom öppna högskolestudier. För närvarande övergår årligen cirka 6 000 studerande till att studera för examen via en öppen kanal. För närvarande är beloppet rätt litet, vilket begränsar den eventuella risken för att studiestöden ersätts med arbetslöshetsförmån

**5.** Hur bedömer ni de sammantagna konsekvenserna av förslaget om avläggande av examen och underlättandet av öppna studier för arbetslösa? Anser Ni att det är sannolikt att andelen som avlägger examen via öppna högskolestudier kommer att öka betydligt jämfört med den nuvarande öppna ledens volym?

Våren 2024 höjde regeringen maximiavgifterna för öppen högskoleundervisning från 15 euro till 45 euro per studiepoäng. Tills vidare har avgifterna höjts måttligt.

**6.** Hur bedömer ni att rätten att avlägga examen via öppna högskolestudier skulle ändra studieavgifterna?

Ruth Kimmo  
Työ- ja elinkeinoministeriö

Meling Timo  
Työ- ja elinkeinoministeriö